

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **E. S.**
st. přísl. X
t. č. bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne ze dne 2. 12. 2022, č. j. OAM-881/ZA-ZA12-ZA10-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak, že se žalobkyni mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

2. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobkyně podala dne 27. 9. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále též „ČR“). Z údajů poskytnutých k žádosti a pohovoru ze dne 3. 10. 2022 vyplývají následující skutečnosti.
3. Žalobkyně sdělila, že má státní příslušnost Ruské federace, je kyrgyzské národnosti a dorozumí se rusky. Jejím posledním bydlištěm bylo město X, kde bydlela sama ve vlastním bytě. Nyní tento byt její matka asi pronajímá. Je svobodná a bezdětná. Nemá žádné náboženské vyznání. Nikdy nebyla členkou politické strany ani nebyla politicky aktivní. Poprvé přijela do ČR asi v listopadu 2019, kdy měla studentské vízum. Do Ruska se vracela na návštěvu rodičů celkem třikrát. Naposledy z Ruska vycestovala dne 5. 1. 2022. Její zdravotní stav je dobrý. Za důvod žádosti o mezinárodní ochranu označila projevy nacionalismu vůči její osobě, což ztrpčovalo její život v Rusku. Dále uvedla, že její bratr spadl pod mobilizaci a utekl z Ruska do Kyrgyzstánu. Žalobkyně se proto obává, že by kvůli bratrovu útěku mohla být pronásledována. Do Ruska se nechce vrátit, zůstal tam jen její otec.
4. Žalobkyně dále sdělila, že z Ruska odjela, protože chtěla studovat v ČR. Zde navštěvovala přípravné kurzy na přijímací zkoušky na vysokou školu, na přijímacích zkouškách v roce 2020 nebo 2021 však neuspěla. V roce 2022 na ně nešla, protože neměla k dispozici nostrifikaci dokladů o studiu. V době pohovoru žalobkyně nedisponovala potvrzením o navštěvování přípravných kurzů. Kromě přípravných kurzů žalobkyně pracovala v Praze na brigádách. Ke svým problémům v Rusku uvedla, že z důvodu nacionalismu dostávala ve škole horší známky, spolužáci ani učitelé ji nechtěli přijmout a poukazovali na to, že není Ruska. Celou její rodinu ponižovali kvůli tomu, že nejsou Rusové. Často je navštěvovala policie, jak doma, tak v práci rodičů. Rodiče žalobkyně pracovali na trhu, který párkrát navštívily nacionalistické skupiny a ničily stánky lidem, kteří byli jiné než ruské národnosti. Rodiče se obrátili na policii, ale ta jejich žádost odmítla přijmout, proto se na policii už dále neobraceli. Otec žalobkyně je v Rusku a na trhu stále pracuje, vede se mu dobře, ale různé soukromé osoby mu závidí a chtějí mu odebrat prodejní místo. Matka a bratr žalobkyně se nacházejí v Kyrgyzstánu, kam odjeli v září 2022. Bratr odjel kvůli mobilizaci a matka ho doprovázela. Policie rodiče naposledy navštívila na trhu na začátku roku 2019. Chtěli, aby uvolnili místo pro jiné osoby. Policie rodičům také stále kontrolovala doklady, i když jsou občany Ruské federace. Sama žalobkyně pak měla problémy ve škole, děti ji neměly rády, urážely ji, docházelo k různým rvačkám. Rodiče tyto problémy řešili, ale později jí otec řekl, že má tyto problémy řešit sama a má se snažit si toho nevšímat. Problémy měly i další děti jiných národností. Jiné problémy žalobkyně neměla. Neměla ani problémy při svých návštěvách Ruska. Při posledním rozhovoru s matkou se dozvěděla, že soukromé osoby vzaly rodičům prodejní místo na trhu. Matka se bude vracet do Ruska z Kyrgyzstánu, bratr tam zůstane. Žalobkyně se bojí, že by mohla mít problémy kvůli bratrovi, aby nebyla potrestána jako spoluúčastnice útěku. Otec v souvislosti s bratrovým útekem žádné problémy nemá. Žalobkyně v minulosti neměla v Rusku žádné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami, nikdy nebyla trestně stíhána. Měla zmíněné potíže kvůli národnosti. Nakonec žalobkyně uvedla, že nepodporuje Putina a to, co se v Rusku nyní děje, ani vztah Ruska k Ukrajině. Bojí se do Ruska vrátit. V oblasti, kde žalobkyně žila, nyní dochází k ničení národnostních menšin. Žalobkyně nikdy nebyla politicky aktivní, kvůli svým názorům v Rusku neměla žádné problémy, rodiče jí zakazovali mluvit na politické téma. Žalobkyně není politicky aktivní ani během svého pobytu v ČR.

5. Dle žalovaného bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně jsou národnostní problémy v Rusku a obava z pronásledování její osoby kvůli bratrovi, který uprchl ze země kvůli mobilizaci.
6. Žalovaný při posouzení žádosti žalobkyně vycházel především z jejích výpovědí, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Rusku. Konkrétně vycházel ze Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2022 – Ruská federace, ze dne 16. 3. 2022, z Informace OAMP – Ruská federace – Systém registrace místa pobytu, ze dne 15. 3. 2022, z Informace OAMP – Ruská federace – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 30. 6. 2022, ze zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), červenec 2022 – Přehled údajů za rok 2021 – Ruská federace, a z Informace OAMP – Ruská federace – Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 31. 10. 2022.
7. Žalovaný vyhodnotil příběh žalobkyně z hlediska možného pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu tak, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Žalobkyně nikdy nebyla členkou politické strany, nebyla politicky aktivní ani se v Rusku nevyjadřovala k politickým tématům. Nikdy nebyla v Rusku trestně stíhána, ani neměla problémy se státními či bezpečnostními orgány. Neuvedla žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že v Rusku jakýmkoliv způsobem uplatňovala svá politická a práva a svobody a byla z tohoto důvodu pronásledována.
8. Žalovaný rovněž nedospěl k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně popřela, že by měla problémy z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů. Uvedla pouze své problémy spojené s její kyrgyzskou národností, které měla po dobu školní docházky. Dále také uvedla, že celou její rodinu ponižovali, protože nejsou Rusové a často je navštěvovala policie. Žalovaný však konstatoval, že uvedené problémy žalobkyně nejsou pronásledováním ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Jednání, kterému byla vystavena během školní docházky, nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Ani nevyplynulo, že by se jednání, které bylo směřováno proti rodičům žalobkyně, mělo vztahovat i přímo k osobě žalobkyně. Popsané jednání vůči rodičům žalobkyně rovněž nelze považovat za jednání dosahující takové závažnosti, intenzity či systematickosti, aby jej bylo možno podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Otec žalobkyně dosud žije v X a podle žalobkyně nemá žádné problémy a v práci se mu daří dobře. Žalovaný dále posoudil i možnost tzv. vnitřního přesídlení a dospěl k závěru, že žalobkyně čelila problémům pouze v rodném městě, a má možnost usadit se v jiné obci v zemi. V případě, že by měla po návratu do vlasti jakékoliv problémy, má možnost se tam obrátit na příslušné státní orgány a lze předpokládat, že by jí byla poskytnuta pomoc. Případná pochybení je rovněž možné řešit soudní cestou. Za neodůvodněné považoval žalovaný i obavy žalobkyně z důvodu útěku jejího bratra kvůli vyhlášené mobilizaci. Rodina žalobkyně kvůli útěku bratra dosud neměla žádné potíže, nelze tedy předpokládat, že by žalobkyně měla být z tohoto důvodu pronásledována. Co se týče politické aktivity žalobkyně, nikdy neprojevovala svoje politické názory, nebyla politicky aktivní. Jedná se pouze o její vnitřní nesouhlas, který nikdy veřejně

neprojevovale. V tomto ohledu jí tedy nemůže v případě návratu do Ruska hrozit žádné nebezpečí. Všeobecně nečelí žádným problémům ani osoby, navracející se do Ruska ze zahraniční. Problémy mohou mít určité kategorie osob, mezi které žalobkyně nepatří.

9. Žalobkyně dle žalovaného rovněž nesplňovala důvody k udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.
10. Při posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu vzal žalovaný v úvahu, že je žalobkyně dospělou, práceschopnou a plně svéprávnou osobou a její zdravotní stav je dobrý. Ve vlasti má dostatečné materiální zázemí, má tam otce, matka se tam má vrátit. S rodinou je žalobkyně v kontaktu. V ČR nemá žádné závazky ani rodinné vazby. Navrátilci nejsou v Rusku považováni za ohroženou skupinu obyvatel, mohou čerpat stejné sociální výhody jako ostatní občané Ruské federace, je jim garantován přístup ke zdravotní péči atd. Žalovaný tak na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu.
11. K důvodům pro udělení doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že nenalezl žádné skutečnosti, na základě nichž by žalobkyni mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti.
12. Dále se žalovaný zabýval tím, zda žalobkyni v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. K tomu žalovaný uvedl, že z výše uvedených informačních zdrojů nevyplyvá, že by v zemi původu žalobkyně probíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno ve vztahu k žalobkyni pokládat za vážnou újmu.
13. Žalovaný se zabýval i otázkou, zda žalobkyni nehrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Konstatoval, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Doplňkovou ochranu lze dle názoru žalovaného udělit pouze tam, kde je nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení či trestání reálné, skutečné a bezprostředně existující. Samotná špatná situace v zemi původu zpravidla pro shledání existence reálného nebezpečí nestačí a tvrzení žadatelky by měla korespondovat s informacemi o zemi původu. Byť např. ze zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2022 – Ruská federace vyplývá, že v Rusku panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, nelze obecně vyvozovat, že všichni obyvatelé této země jsou vystaveni skutečnému nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobkyně neměla problémy se státními či bezpečnostními orgány, a to ani během svých návštěv v Rusku. Problémy, kterým čelila v období školní docházky, lze nyní řešit tzv. vnitřním přesídlením, popř. v případě opakování problémů je možné se obrátit na ruské státní orgány. Žalobkyně však jiným problémům nečelila a nelze z toho nyní dovozovat riziko skutečného a bezprostředního nebezpečí vážné újmy v případě návratu do Ruska. Takové riziko neshledal žalovaný ani v souvislosti s útekem bratra žalobkyně, aby se vyhnul mobilizaci. Ani otec žalobkyně nemá v této souvislosti žádné potíže, je proto nepravděpodobné, že by nějaké potíže měla mít žalobkyně. Žalobkyni nehrozí podle žalovaného ani žádné nebezpečí z důvodu jejího

nesouhlasu s ruskou politikou a s invazí na Ukrajinu. Nikdy nebyla politicky aktivní, ani během života v Rusku ani během pobytu v ČR, svoje názory nikdy veřejně neprojevovala. Nehrozí jí žádné riziko v souvislosti s jejím návratem do Ruska, neboť takové potíže mají pouze specifické kategorie osob. V případě žalobkyně tedy nebyla zjištěna žádná skutečnost, která by nasvědčovala, že by byla po návratu do vlasti vystavena skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

14. Dále se žalovaný zabýval tím, zda žalobkyni v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. K tomu žalovaný uvedl, že na území Ruské federace neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož následky by bylo možno považovat směrem k žalobkyni za vážnou újmu podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Za takový konflikt nelze považovat ani válečný konflikt na Ukrajině. Tento konflikt neprobíhá na území Ruské federace. Podle zpráv o zemi původu je bezpečnostní situace na většině ruského území stabilní. Na ruském území dochází v souvislosti s invazí k omezenému počtu bezpečnostních incidentů, ty jsou však lokalizovány v bezprostřední blízkosti hranic s Ukrajinou. Není tedy možné tvrdit, že jsou občané Ruské federace v obecném měřítku bezprostředně ohroženi tímto válečným konfliktem.
15. Případné vycestování žalobkyně po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobkyní není dle žalovaného ani v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
16. Žalovaný proto dospěl k závěru, že žalobkyně nesplnila zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu.
17. Žalovaný posléze neshledal, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobkyně, proto žalobkyni doplňkovou ochranu dle ustanovení § 14b zákona o azylu neudělil.
18. Z uvedených důvodů žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem, a proto žádost zamítl.

II. Žaloba

19. V žalobě žalobkyně v první řadě uvedla, že napadené rozhodnutí odporuje ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu a rovněž § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný totiž přehlédl nebo nezohlednil její tvrzení, že je a byla politicky orientována protivládně a proti Putinovi. Žalovaný uvedl, že žalobkyně aktivně neuplatňovala svá politická práva, když byla v Rusku, to však bylo v době, kdy Rusko na Ukrajině nebojovalo. K zahájení války na Ukrajině došlo dne 24. 2. 2022, tedy v době, kdy žalobkyně již několik let žila na území ČR. Žalobkyně tedy nemohla svá politická práva v Rusku uplatňovat, když tam v době od zahájení války nežila. Samotná obava o návrat do Ruska představuje dostatečné ohrožení její osoby, neboť bude-li v Rusku své politické přesvědčení uplatňovat, bude za to stíhána příslušníky policie. Jak je známo z médií, po zahájení války na Ukrajině dochází k zatýkání lidí, kteří s válkou nesouhlasí. Již tato hrozba je podle žalobkyně relevantním důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Je přitom cynické po žalobkyni požadovat, aby vyčkala do prvního útoku na svou osobu a až poté požádala o udělení azylu.

20. Žalobkyně dále naplnila i důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Je osobou se státním občanstvím Ruské federace, je však kyrgyzské národnosti. Žalovaný nedostatečně zjistil skutečný stav věci, pokud jde o situaci stran pronásledování národnostních menšin na území Ruska. Ruská federace prokazatelně páchá genocidu a postupuje proti původnímu obyvatelstvu na území Ukrajiny. Tato genocida je páchána i v Doněcké a Luhanské oblasti, které Ruská federace považuje za své území. Ruská federace tedy páchá genocidu jen z důvodu jiné národnosti než ruské. Žalobkyně sice není Ukrajinkou, ale je také příslušníkem menšiny. Žalobkyně v minulosti kvůli své národnosti zažívala šikanu, útlak a posměšky od spolužáků. Válka na Ukrajině pak zvyšuje riziko útoků a invektiv z řad spoluobčanů, ale také státních orgánů. V této souvislosti otec žalobkyně přišel o místo na trhu, neboť mu jej zabraly soukromé osoby. Žalobkyně je svým vzhledem na první pohled lehce rozeznatelná od národnostních Rusů. Nemusí se tedy nijak projevovat či vyjadřovat, již její fyzické vzezření ukazuje na to, že je menšinové národnosti a stává se tak lehkým terčem pro útoky.
21. Správní orgán přitom své rozhodnutí zatížil nepřezkoumatelností pro rozpor s § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl, že pokud by žalobkyně byla objektem pronásledování, má možnost se obrátit na policii či jiné příslušné orgány. Tento závěr žalovaný opřel o Informaci OAMP – Postavení policie v Ruské federaci ze dne 15. 3. 2022. Tato zpráva je podle žalobkyně neaktuální, neboť její obsah musel být zpracováván již před zahájením invaze na Ukrajině. Je tedy nepravděpodobné, že by zpráva reálně popisovala situaci v Rusku ve válečné době. Ve spojení s útekem bratra do Kyrgyzstánu jsou tedy dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12 písm. b) zákona o azylu.
22. Napadené rozhodnutí bylo vydáno i v rozporu s § 14a odst. 1 zákona o azylu. Žalobkyně je přesvědčena, že její eventuální násilné uvržení do vězení z důvodu prezentování svých politických postojů vůči Rusku, lze považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o azylu. Je nepřezkoumatelné tvrzení žalovaného, že žalobkyně má možnost se přestěhovat do jiného města v Rusku, protože i v jiných městech žijí občané převážně ruské národnosti, a i tam může žalobkyně zažívat stejná příkoří jako v X. Z žádného podkladu nevyplývá, že by k omezování práv a svobod menšin v jiných ruských městech nedocházelo.
23. Dále žalobkyně namítla, že na území Ruské federace probíhá ozbrojený konflikt a je dán důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 odst. 2 zákona o azylu. Rusko totiž považuje území Doněcka a Luhanská za své vlastní území a na tomto území se bezesporu bojuje. Není podstatné, že mezinárodní společenství států neakceptovalo anexi těchto území Ruskem. Podstatné je, že z pohledu Ruska jde od jejich vlastní území.
24. Nakonec žalobkyně namítla, že zprávy o zemi původu použité žalovaným jako podklad pro vydání rozhodnutí nejsou hodnověrné. Zprávy o zemi původu totiž vydává sám žalovaný. Rozhodnutí založené na takových zprávách o zemi původu je vydáno v rozporu se zákonem a je nepřezkoumatelné. Navíc žalovaný zřejmě nemá možnost působit přímo v posuzovaném místě, je tedy otázkou, jako může hodnověrně posuzovat tyto otázky distančním způsobem, když o hodnověrnosti zpráv z médií a prohlášení ruské vlády lze mít vážné pochybnosti. Nadto zpráva Freedom House – Svoboda ve světě 2022 – Ruská federace, je sice datována dnem 16. 3. 2022, avšak informace v této zprávě byly sesbírány a vyhodnocovány měsíce před finálním vyhotovením. Správní orgán tak

nerozhodoval v souladu se skutečným skutkovým stavem, když nezjistil aktuální a hodnověrné informace vztahující se k zemi původu žalobkyně.

25. S ohledem na výše uvedené proto žalobkyně navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že při posouzení důvodnosti žádosti žalobkyně vycházel z řádně zjištěného stavu věci, který nesvědčí o přítomnosti důvodů, pro které by mohla být udělena mezinárodní ochrana v jakékoliv formě. Napadené rozhodnutí je zákonné a přezkoumatelné.
27. K námitce vztahující se k nesprávnému posouzení obav žalobkyně podle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu žalovaný konstatoval, že žalobkyně důvody pro udělení azylu podle tohoto ustanovení nepředložila. Udělení azylu je podmíněno zjištěním již existujícího pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nikoliv pronásledováním, k němuž by v budoucnu teprve mohlo dojít.
28. K tvrzeným obavám žalobkyně ohledně její kyrgyzské národnosti žalovaný uvedl, že žalobkyně nebyla vystavena jednání takové intenzity a systematickosti, aby je bylo možné označit za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Žalobkyně uvedla, že neměla problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami, nebyla trestně stíhána. V průběhu správního řízení hovořila pouze o problémech ze svých školních let, které kladla do souvislosti se svojí kyrgyzskou národností. Co se týče rodičů žalobkyně, otec žije v Rusku a daří se mu dobře, matka se chce do Ruska vrátit z Kyrgyzstánu. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by měla pro svou národnost čelit zásadním problémům.
29. Útěk bratra žalobkyně před mobilizací se nijak nepromítl do života rodiny žalobkyně, žalovaný proto považoval obavy žalobkyně spojené s bratrovým útekem za subjektivní a nepodložené. Žalobkyně ani v průběhu správního řízení neuvedla, proč by právě tato skutečnost měla pro ni znamenat riziko ohrožení.
30. Co se týče nesouhlasu žalobkyně s politikou prezidenta Putina a s invazí na Ukrajině, podle žalovaného jde o vnitřní, navenek neprojevený nesouhlas. Nelze tedy usuzovat, že by žalobkyně měla být v případě návratu do Ruska vystavena skutečnému nebezpečí vážné újmy či dokonce pronásledování jen v důsledku jejího vnitřního nesouhlasu. Válečné tažení se jistě propisuje i do života občanů Ruské federace, azylový příběh žalobkyně však nenasvědčuje důvodnosti tvrzených obav. Žalobkyně nedoložila existenci rizikových faktorů týkajících se její osoby. Ani autoritářská a nedemokratická forma režimu, který pošlapává lidská práva, nemůže vést k předpokladu, že negativnímu vlivu bude automaticky vystaven každý občan.
31. Žalovaný ani neshledal, že by žalobkyně měla být v případě návratu vystavena skutečnému nebezpečí vážné újmy. Žalovaný uvedl, že přihlédl k bezpečnostní situaci na území Ruské federace. Nepominul výskyt bezpečnostních incidentů na ruském území, nicméně konstatoval, že jsou lokalizovány v blízkosti hranic s Ukrajinou a jejich počet je omezený. Vzhledem k obrovské rozloze Ruské federace je pak bezprostřední ohrožení obyvatel válečným konfliktem relativizováno. Žalobkyně žila a vlastní byt v X, který je značně vzdálený od hranic s Ukrajinou. Ani z hlediska ustanovení § 14a odst. 2 písm. d)

zákonu o azylu žalobkyni nehrozí vážná újma, neboť její vycestování nebude v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

32. Nakonec žalovaný uvedl, že informace, z nichž vycházel při posouzení důvodnosti obav žalobkyně, nelze považovat za neaktuální, neobjektivní či nedostatečné. Žalobkyně měla možnost se se shromážděnými podklady seznámit, vyjádřit se k nim, popř. navrhnout jejich doplnění, avšak k ničemu takovému nedošlo. Výhrady uplatněné v žalobě proto považuje žalovaný za účelové. Žalovaný konstatoval, že svým postupem žalobkyni na jejích právech nezkrátil. Při shromažďování podkladů postupoval v souladu s právní úpravou a zařadil do správního spisu podklady, které se nevymykají běžné praxi. Informace OAMP pak splňují parametry použitelnosti coby podkladu správního rozhodnutí ve smyslu § 23c zákona o azylu. Shromážděné podklady nevybočují ani z charakteristik specifikovaných v související judikatuře, přičemž žalovaný v této souvislosti poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 6. 2022, č. j. 19 Az 9/2021 – 25).
33. Žalovaný na závěr uvedl, že při rozhodování vzal v úvahu tvrzené skutečnosti, shromáždil k nim aktuální a adekvátní informace o zemi původu a vycházel tedy z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Přijaté rozhodnutí reaguje na konkrétní okolnosti daného případu a je dostatečně odůvodněno. V průběhu správního řízení žalovaný postupoval v souladu s právními normami. Žalovaný nesouhlasil se žalobními námitkami a s odkazem na obsah spisového materiálu a napadené rozhodnutí navrhl, aby krajský soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

34. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
35. V souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání. Při posuzování věci měl přitom na zřeteli čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 tohoto ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU[.]“* S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
36. Krajský soud předně uvádí, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu

a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 – 86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

37. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobkyně nenamítala, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.
38. Krajský soud přitom neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
39. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobkyni ani v jednom z jejích odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
40. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné.
41. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřipadnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
42. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutečnosti. Je v něm založen protokol o pohovoru, Zpráva Freedom House – Svoboda ve světě 2022 – Ruská federace, ze dne 16. 3. 2022, Informace OAMP – Ruská federace – Systém registrace místa pobytu, ze dne 15. 3. 2022, Informace OAMP – Ruská federace – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 30. 6. 2022, zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), červenec 2022 – Přehled údajů za rok 2021 – Ruská federace, a Informace OAMP – Ruská federace – Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 31. 10. 2022., jakož i další podklady pro vydání rozhodnutí.
43. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že *mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně.*

Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

44. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
45. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.
46. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobkyně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Žalobkyně v první řadě namítala, že napadené rozhodnutí odporuje ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.
47. Co se týče pojmu uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu je nutné vykládat v souladu s čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), protože § 12 písm. a) zákona o azylu je promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67).
48. Pokud jde o zastávání politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, tento pojem je o něco širší, než uplatňování politických práv. Toto ustanovení má svůj původ přímo v Úmluvě o právním postavení uprchlíků. Lze proto vycházet z výkladu obsaženého v Příručce UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků, podle které „[z]astávání politických názorů lišících se od názorů vlády není samo o sobě důvodem k nárokování si právního postavení uprchlíka, a žadatel musí prokázat, že skutečně má obavy z pronásledování pro své názory. Předpokladem toho je, že žadatel zastává názory, které nejsou tolerovány ze strany úřadů a které kritizují jejich politiku a metody. Dále to

předpokládá, že tyto názory se staly předmětem pozornosti úřadů nebo jsou jimi přisuzovány žadateli“. Zároveň je toto ustanovení třeba vykládat souladně se směrnicí č. 2011/95/EU („kvalifikační směrnice“), která v čl. 10 odst. 1 písm. e) definuje politické názory jako pojem zahrnující „zejména zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování uvedených v článku 6 a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal.“

49. Z přitom judikatury plyne, že za kritérium pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, nelze brát intenzitu či rozsah výkonu těchto práv, ani společenský dopad takového jednání, neboť takový selektivní přístup by popíral podstatu ochrany před pronásledováním z daného důvodu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014 – 44). Podstatné je, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování z tohoto důvodu s ohledem na charakteristiky dané země původu. Intenzita uplatňování politických práv pak má význam při posuzování, zda existuje přiměřená pravděpodobnost pronásledování.
50. Otázkou tedy je, zda žalobkyně byla politicky aktivní a zda byla v této souvislosti pronásledována, popř. zda by jí pronásledování hrozilo v případě návratu do Ruska.
51. Žalobkyně uvedla, že nebyla členkou žádné politické strany nebo hnutí, ani nebyla politicky aktivní. Nikdy neměla problémy se státními orgány ani bezpečnostními složkami, nebyla ani trestně stíhána. Kvůli svým politickým názorům neměla žádné problémy. Svůj politický názor označila za nepodporu Putina a nesouhlas s tím, co se nyní v Rusku děje a se vztahem Ruska k Ukrajině. Tento názor však nikdy veřejně neprojevovala, a to ani během svého pobytu a návštěv v Rusku, ani během svého pobytu v ČR.
52. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, na rozdíl od písm. b), přitom nestačí pouze hrozba budoucího pronásledování. Žadatel musí být pronásledován již v momentu, kdy opouští zemi původu. S žalovaným krajský soud souhlasí, že žalobkyně v zemi původu nečelila žádnému příkoří, které by bylo možné považovat za pronásledování z důvodu uplatňování politických práv. Žalobkyně totiž neuvedla, že by v době svého pobytu v Rusku svá politická práva a svobody uplatňovala a že by za to byla nějakým způsobem pronásledována. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) proto nespĺňuje.
53. Z tvrzení žalobkyně také nelze dovodit existenci přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu, a to jak z důvodu její národnosti, tak z důvodu zastávání politických názorů, popř. z důvodu útěku bratra žalobkyně z Ruska kvůli mobilizaci.
54. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu a podle čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice se pronásledováním rozumí především závažné porušení základních lidských práv, případně souběh různých opatření, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným závažnému porušení lidských práv. Žalobkyně ovšem žádnému závažnému porušení lidských práv ani srovnatelnému jednání ve vlasti nečelila. Incidenty, které popisovala, v žádném případě nedosáhly takové intenzity, aby je bylo možné označit za pronásledování.
55. Ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu se posuzuje budoucí hrozba pronásledování a riziko, které může hrozit žadateli v budoucnu, přičemž hrozba budoucího pronásledování

nemusí vycházet z pronásledování v minulosti. Budoucí hrozba pronásledování by přitom měla být posouzena s hodnocením přiměřené pravděpodobnosti, kterou by měl žalovaný zhodnotit na základě tvrzení žalobkyně v konfrontaci s informacemi o zemi původu, což žalovaný učinil.

56. Jak uvedl i žalovaný v napadeném rozhodnutí, problémy žalobkyně v souvislosti s její kyrgyzskou národností nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Problémy žalobkyně v minulosti měly souviset s její školní docházkou, kdy ji neměly rády děti ve školce a ve škole, probíhaly kvůli tomu rvačky, žalobkyni nechtěli přijmout ani učitelé, a pořád poukazovali na to, že není ruské národnosti. Problémy kvůli národnosti měli mít i rodiče, kteří byli navštěvováni policií doma i v práci. Různé soukromé osoby pak chtějí otci žalobkyně odebrat místo na trhu.
57. K problémům žalobkyně ve škole tedy docházelo ze strany soukromých osob. K ústrkům nedocházelo ze strany ruských státních orgánů nebo ze strany soukromých osob, jejichž činnost by byla podporována či tolerována a ruský stát by nebyl schopen nebo ochoten před takovým jednáním zajistit ochranu, resp. žalobkyně nic takového ani neuváděla. Žalobkyně rovněž neuvedla, že by vyhledala (popř. její rodiče) jakoukoliv ochranu k řešení obtíží ve škole. Jednoznačně však žalobkyně nikdy neměla problém s tím, že by byla vystavena jednání, které by splňovalo definici pronásledování, a to jak ze strany státních orgánů či bezpečnostních složek, tak ze strany soukromých osob. Veškeré její potíže souvisely s urážkami ze strany spolužáků, tyto však nedosahovaly intenzity pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Je přitom zjevné, že uvedené potíže byly soustředěny na dobu školní docházky, nelze tedy vyvodit ani zvýšené riziko, že by žalobkyně měla v budoucnu čelit takovému jednání, které by intenzity pronásledování dosáhlo. Obavy žalobkyně, že by mohla být v rodném městě napadena na ulici kvůli tomu, že je i podle svého vzhledu zjevně jiné národnosti, považuje krajský soud za obecné a nekonkrétní.
58. Rovněž žalobní argumentace ohledně zhoršení situace menšin v Rusku ve vztahu k válce na Ukrajině, je podle krajského soudu nepřiléhavá. Žalobkyně pouze obecně uvedla, že se v Ruské federaci zhoršila situace menšin, protože Rusko na Ukrajině páchá genocidu na Ukrajincích, což považuje za notoriету známou z médií. Neuvedla však, jak konkrétně se má situace na Ukrajině dotknout menšin v Rusku. Byť v Ruská federaci může docházet k porušování lidských práv i práv menšin nelze z toho vyvozovat, že se to děje vůči všem občanům Ruské federace a že všichni příslušníci menšin jsou pronásledováni. Žalobkyně neuvedla žádné konkrétní indicie, které by vedly k závěru, že zrovna ona by mohla být v případě návratu do země původu terčem pronásledování kvůli své příslušnosti ke kyrgyzské národnosti.
59. Co se pak týče potíží rodičů žalobkyně, není nijak zjevné, jakým způsobem by se jejich potíže měly týkat ji samotné. Nadto jednání, kterému měli rodiče čelit, nelze považovat za jednání takové intenzity a závažnosti, že by se jednalo o pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Podle žalobkyně její otec nadále žije a pracuje v X, stále pracuje na tržnici a daří se mu dobře. Nelze tedy předpokládat, že by v této souvislosti mělo žalobkyni hrozit jakékoliv nebezpečí pronásledování.
60. Ani obavy žalobkyně v souvislosti s útekem bratra kvůli mobilizaci nepovažuje krajský soud za odůvodněné. Podstatné přitom je, že otec žalobkyně nadále žije v Rusku a zjevně

v souvislosti s útekem bratra žalobkyně neměl žádné obtíže, což uvedla i sama žalobkyně. Není tedy zřejmé, z jakého důvodu by měla mít v této souvislosti problémy žalobkyně.

61. Následně soud přezkoumal k námitce žalobkyně postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
62. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
63. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona *se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
64. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany ve smyslu citovaného ustanovení věnoval v napadeném rozhodnutí. Žalobkyně neuvedla a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobkyni mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti.
65. Žalovaný se rovněž zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobkyni v případě návratu do vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Byť žalobkyně vypověděla, že má obavy z útisku kvůli své kyrgyzské národnosti a z důvodu svých politických názorů, nelze žalobkyni uvedené obavy považovat za rizikové ve vztahu k hrozbě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Byť jednání spolužáků, kterému byla žalobkyně podrobena v průběhu své školní docházky, nepochybně nebylo příjemné, nelze na základě toho usuzovat, že bude žalobkyně v případě návratu do Ruska podrobena takovému jednání, které by bylo možné podřadit pod definici vážné újmy. Stejně tak nelze vyvodit riziko vážné újmy v souvislosti s politickými názory žalobkyně, které žalobkyně nikdy žádným způsobem neprezentovala, a to ani během pobytu v Rusku, ani během pobytu v ČR. Není zřejmé, proč by žalobkyně měla být násilně zajištěna na ulici, jak uváděla v žalobě. V situaci, kdy nikdy v minulosti neměla potíže s ruskými státními orgány či bezpečnostními složkami, nelze automaticky takové jednání nyní předjímat. Nelze přitom brát v potaz pouze hypotetické nebezpečí vážné újmy, ale nebezpečí, které žalobkyni reálně hrozí. Obecně, aby žadateli mohla být udělena doplňková ochrana, musí především tvrdit, že v jeho případě existují konkrétní důvody, pro které by mu po návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v některé z podob podle § 14a

odst. 2 zákona o azylu. Žalobkyně však takové důvody netvrdila. Krajský soud proto uzavřel, že riziko vážné újmy žalobkyni nehrozí od ruských státních orgánů či bezpečnostních složek, ani od soukromých osob.

66. Správní orgán posuzoval i otázku, zda žalobkyni v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu se závěrem, že ve Rusku neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobkyni pokládat za vážnou újmu dle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že za takový konflikt nelze považovat ani válečný konflikt na Ukrajině, jehož je Rusko přímým aktérem. Tento konflikt totiž neprobíhá na území Ruské federace. Krajský soud v projednávaném případě neshledal žádný důvod k tomu, aby se od uvedeného zhodnocení aktuální situace v Rusku odchýlil. Byť žalobkyně namítala, že Ruská federace považuje oblasti Doněcka a Luhanska za svá území, a i na těchto územích probíhá válečný konflikt, krajský soud je toho názoru, že lokalita konfliktu je rodnému městu žalobkyně natolik vzdálená, že konflikt probíhající na Ukrajině nemůže pro žalobkyni představovat v současnosti jakékoliv riziko vážné újmy. Na většině Ruské federace je bezpečnostní situace stabilní. Uvedené údaje přitom vyplývají z informací o zemi původu.
67. Krajský soud neshledal ani žádné důvody, pro které by vycestování žalobkyně do země jejího původu bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
68. V azylovém příběhu žalobkyně tedy nic nenasvědčuje tomu, že by v případě návratu do Ruské federace měla čelit pronásledování či hrozbě vážné újmy. Aby v případě žalobkyně bylo možné mluvit o odůvodněném strachu z pronásledování či o hrozbě vážné újmy, musely by se v jejím azylovém příběhu objevit natolik významné skutečnosti, které by vedly k závěru, že by v případě návratu do vlasti s přiměřenou pravděpodobností čelila závažnému porušení jeho lidských práv, či obdobně neakceptovatelnému jednání. To se však v případě žalobkyně nezjistilo.
69. Nakonec soud uvádí, že za nedůvodnou považuje i žalobní námitku vztahující se k nedostatečnosti a neaktuálnosti zpráv o zemi původu.
70. Podkladem pro vydání rozhodnutí žalovaného mají být dle ustanovení § 23c písm. c) zákona o azylu přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany občanem. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře 1) relevantní, 2) důvěryhodné a vyvážené, 3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a 4) transparentní a dohledatelné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Za náležité zjištění informací o zemi původu je odpovědný žalovaný (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 – 58, a ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 – 36). Zprávy, které si správní orgán opatří, tedy musí být mj. adresné (relevantní) a aktuální. Zastaralost zpráv přitom „nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, již zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019 – 74). Bylo proto

třeba posoudit, zda si žalovaný opatřil dostatečné a aktuální informace o zemi původu, což zároveň představuje nezbytnou podmínku pro řádné zjištění skutkového stavu.

71. Krajský soud dospěl k závěru, že ačkoli zprávy o situaci v Rusku nebyly všechny zcela aktuální, skutkový stav byl ve správním řízení zjištěn dostatečně. Použité zprávy o situaci v Rusku se částečně vztahovaly k období před ruskou invazí na Ukrajinu. Použitá Informace OAMP – Ruská federace – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 30. 6. 2022, však jednoznačně uvádí, že v souvislosti s invazí došlo ke zhoršení mezinárodních vztahů Ruské federace s USA, Evropskou unií a dalšími státy a dále došlo ke zpřísnění legislativy pro potlačení protestů. Ze zprávy však dále nevyplývá žádná jiná změna týkající se bezpečnostní situace v zemi, která by se zásadně dotýkala běžných občanů Ruské federace. Na základě toho lze uzavřít, že byť ostatní zprávy o zemi původu byly pořízeny těsně po začátku invaze a vztahovaly se k období před invazí, ze zcela aktuální Informace OAMP o bezpečnostní a politické situaci v Ruské federaci ze dne 30. 6. 2022 je zřejmé, že v zemi nedošlo po invazi k natolik zásadním změnám, že by zprávy z března 2022 nemohly ve spojení s novějšími zprávami obstát. I krajskému soudu je z jeho úřední činnosti známo, že situace v Ruské federaci se pro běžné občany nezměnila natolik dramaticky, jak popisuje žalobkyně. Zcela aktuální je rovněž Informace OAMP – Ruská federace – Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 31. 10. 2022, v níž byla řešena situace navrátilců právě v návaznosti na invazi na Ukrajině, a z níž žalovaný odvodil, že návrat do Ruska není pro žalobkyni rizikový.
72. Krajský soud je tedy toho názoru, že žalovaný si opatřil dostatečné zprávy o Ruské federaci v kontextu s azylovým příběhem žalobkyně. Žalovaný není povinen ke každé jednotlivé informaci, kterou žadatel uvede, obstarávat vyčerpávající množství materiálů. Je povinen opatřit takové zprávy o zemi původu, které budou adresné ve vztahu k informacím poskytnutým žadatelem o mezinárodní ochranu a v přiměřené míře aktuální. Azylový příběh žalobkyně je přitom takový, že z něj žádným způsobem nevyplývá minulé pronásledování žalobkyně, ani riziko pronásledování v případě návratu do vlasti, ani riziko vážné újmy. Žalovaný proto opatřil takové informace, z nichž bylo možné zjistit celkovou bezpečnostní a politickou situaci v zemi, a dále situaci občanů, kteří se do země navrací.
73. Důvodná není ani námitka, že autorem některých použitých informací o zemi původu je sám žalovaný. Podstatné je, že použité informace OAMP o situaci v Ruské federaci, které jsou součástí podkladů pro vydání rozhodnutí, vychází z různých důvěryhodných zdrojů, jak to vyžaduje čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice. Důraz je kladen na rozmanitost a přesnost zdrojů informací. Zpravidla se jedná o informace různých vládních (UNHCR) i nevládních organizací (Human Rights Watch, Amnesty International, Freedom House) či jiných států v rámci Evropské unie (Home Office Velké Británie) nebo i jiných třetích států (zprávy Ministerstva zahraniční USA). Tyto zdroje dané informace uvádí. Žalobkyně přitom žádnou konkrétní námitku vůči jejich obsahu nebo obsahu zdrojů, na které informace odkazují, nevznesla.

V. Závěr a náklady řízení

74. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud

neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

75. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 27. června 2024

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce